

Te Whenu: Ō Te Ao Turoa

Te horopaki:

Te wā:

Te Rea	Te Waonui	Te Kune	Te Whē
Ka taea e te ākonga te:			
1. tūhura me te whakarōpū whānui ngā moroiti o te ao (pēnei i te pūtau tipu)	1. tūhura me te whakamārama ngā moroiti e pai ana, kāre rānei e pai ana (pēnei i ngā huakita)	1. whakamārama ngā take mō ngā āhuratanga motuhake o ngā rauropi o Aotearoa	1/2/5. tūhura tētahi take e pai ana ki a ia i roto, i tua atu rānei, i ngā kaupapa o Ō Mataora. He maha ngā tū āhua mahi me uru ki roto i tāna rangahautanga
2. tūhura me te whakamārama ngā urutaunga tinana, ngā urutaunga oropi me ngā urutaunga whanonga o ngā rauropi i roto i tō rātou ake taiao (pēnei i ngā pūnaha tinana e whakamahia ana e ngā kararehe hei rapu, hei hopu kai)	2/3 (a). whakamārama ngā wehewehenga pūtau me te whakamārama i te tukunga iho (pēnei i te iranga pārito) (b). tiroiro me pēhea te whakamahi te iranga hei painga mō tēnei wā (pēnei i te whakatipu kararehe)	2. tūhura ngā āhuratanga e pā ana ki te oranga o ngā rauropi (pēnei i ngā āhuratanga ōkiko o te taiao)	
3. tūhura kia marama ngā āhua whakaputa uri me te tukunga iho, ā, me te whakamārama i te take nui o ngā taurangitanga i te taiao e huri nei (pēnei i te whakaputa uri a ngā tāngata)		3. whakamārama ngā pānga iranga i puta mai i ngā iranga taurangi. Ā, me mōhio mai me pēhea te whakamahi ēnei tū rerenga hei whakawhanake i ngā kararehe me ngā tipu hoki (pēnei i ngā irakētanga)	3. tūhura me te whakamārama i te rerenga o ngā whakaaro pūtaiao mō te takenga mai o te tangata
4. tūhura kia marama te hononga o ngā pūkame, o ngā kaikame, o ngā whakapirau	4. tūhura i te whakamahi i ngā mātāpono koiora kia pai ai te tipu o ngā rauropi (pēnei i ngā huawhenua tipu ā-wai)	4. rangahau me te whakaaraa tētahi tūnga e pā ana ki tētahi take taiao motuhake o Aotearoa (pēnei i te whakahaere tiaki ika)	4. whakaraupapa ōna whakaaro i runga i te mōhio ki ngā take pāpori, ki ngā take tapatahi, ki ngā take whanonga o te hangarau koiora (pēnei i ngā tū momo whakawhānau o neherā)
5. tiroiro, te whakamārama ngā mahi a Rūaumoko e tāhorahia ai tōna riri ki te mata o te whenua i ōna wā anō (pēnei i te horo whenua)	5. whakarōpū ngā toka i runga i te hanganga me te whakamārama hoki me pēhea ngā toka papanga e whakaatu mai ai i te whakapapa pūtaiao-ā-nuku (pēnei i te toka hore)	5. rapu mōhio tanga mō ngā tū āhua mahi katoa, ka mōhio i pēheatia te āhua o te whenua o te takiwā, tae atu ki te motu katoa (pēnei i te haerenga ki waho o te kura)	
6. rangahau tētahi take taiao o Aotearoa ka whakamārama i te take me mahi tahi tātou hei atawhai i a Papa-tū-ā-nuku (pēnei i ngā tāpui wai).	6. tuku pūrongo mō tētahi rawa whenua o Aotearoa me ngā āhua katoa ōna (pēnei i te wai).	6. tiro whānui me te aro mātai ngā kōrero pūtaiao e pā ana ki tētahi take pūtaiao-ā-nuku (pēnei i te tūkari waro).	6. tūhura me te whakamārama ngā āhua nui o te whakapapa pūtaiao-ā-nuku.

Putanga ako

Hei te mutunga o tēnei mahi, ka mōhio ngā ākonga ki:

Pūkenga*:

*Tirohia ki ngā whārangi 73, 75, 77, 79 o *Pūtaiao i roto i te Marautanga o Aotearoa*.

Ngā waiaro:

- mau ki ngā pūmanawa o ngā tīpuna
- aroha ki ngā āhuatanga Māori katoa
- whaiwāhi ki te patapatai
- pūaha te hinengaro
- manawanui.

Tīpakohia te waiaro e hāngai ana ki tēnei mahi.

Tohu aro matawai:

Kupu hou/kawenga reo:

Rauemi:

Ngā wheako:

Arotake: